

1

SPOMENIČKI KOMPLEKS KADINJAČA, TITOVO UŽICE

2

4

- 1 - Predsednik Tito dolazi na otkrivanje Spomeničkog kompleksa 24. septembra 1979. godine
- 2 - Pogled na Spomenički kompleks iz zone prihvatnog centra
- 3 - Spomenik sa prostornim rešenjem neposredno pred otvaranje
- 4 - Situacija kompleksa

3

4

Osnovna programska i prostorna postavka:
Miodrag Živković, vajar
Aleksandar Đokić, arhitekta

Autor spomenika sa prostornim rešenjem:
Miodrag Živković, vajar

Autor Prihvatnog centra:
Aleksandar Đokić, arhitekta

Saradnici (Spomenik sa prostornim rešenjem):

Fekete Ladislav, vajar

Puteš Ajdin, vajar

Studenti katedre vajarstva sa Fakulteta primenjenih umetnosti u Beogradu:

Vera Stanarčević, Zorica Janković, Dragan Perović, Dragan Radenović, Dragan Komatina, Dragan Kvajtkovski, Milorad Zorbić, Nikola Brkić, Vesna Rožman, Ludomir Ferko, Ljubica Fabriciova, Slobodan Mihajlović, Slobodan Ilić, Matko Mijić, Borivoje Lukić, Miloš Kostić, Zlatko Glamočak, Branko Jakšić

Statika: ing. Dragan Ščekić

Tehnički saradnik: Dejan Vukšić, aps. arh.

Saradnici (prihvatni centar):

arh. Vojislav Kujundžić – konstruktivni sistem

arh. Miodrag Radošević – arhitektura

arh. Cveta Davičo – uređenje terena

arh. Slobodan Bibić – enterijer

Tanasije Bajić, građ. tehn. – konstrukcija

Vodovod i kanalizacija: Branislav Rajačić, tehn.

Električne instalacije: ing. Dimitrije Teodorović

Grejanje i klimatizacija: ing. Petar Božović

Projekat je izgrađen u projektnom birou »Industria-import inženjering«, Beograd

Godina projektovanja: 1977, 1978. i 1979.

Godina izgradnje: 1978. i 1979.

Investitor: SIZ kulture Titovo Užice

Izvođači: »Planum«, Zemun i »Zlatibor«
Titovo Užice sa kooperantima

SPOMENIK SA PROSTORNIM REŠENJEM

Najizraženiji deo prostornog i kompozicionog rešenja Kadinjače jeste Spomenik bitke na Kadinjači. Skulptorsko prostorno rešenje Spomenika dato je u vidu lirske i pokrenute kompozicije sastavljene od niza elemenata različitih oblika i veličina koji, uklapajući se u konfiguraciju terena i potencirajući siluetu grebena, simbolizuju ljudski otpor.

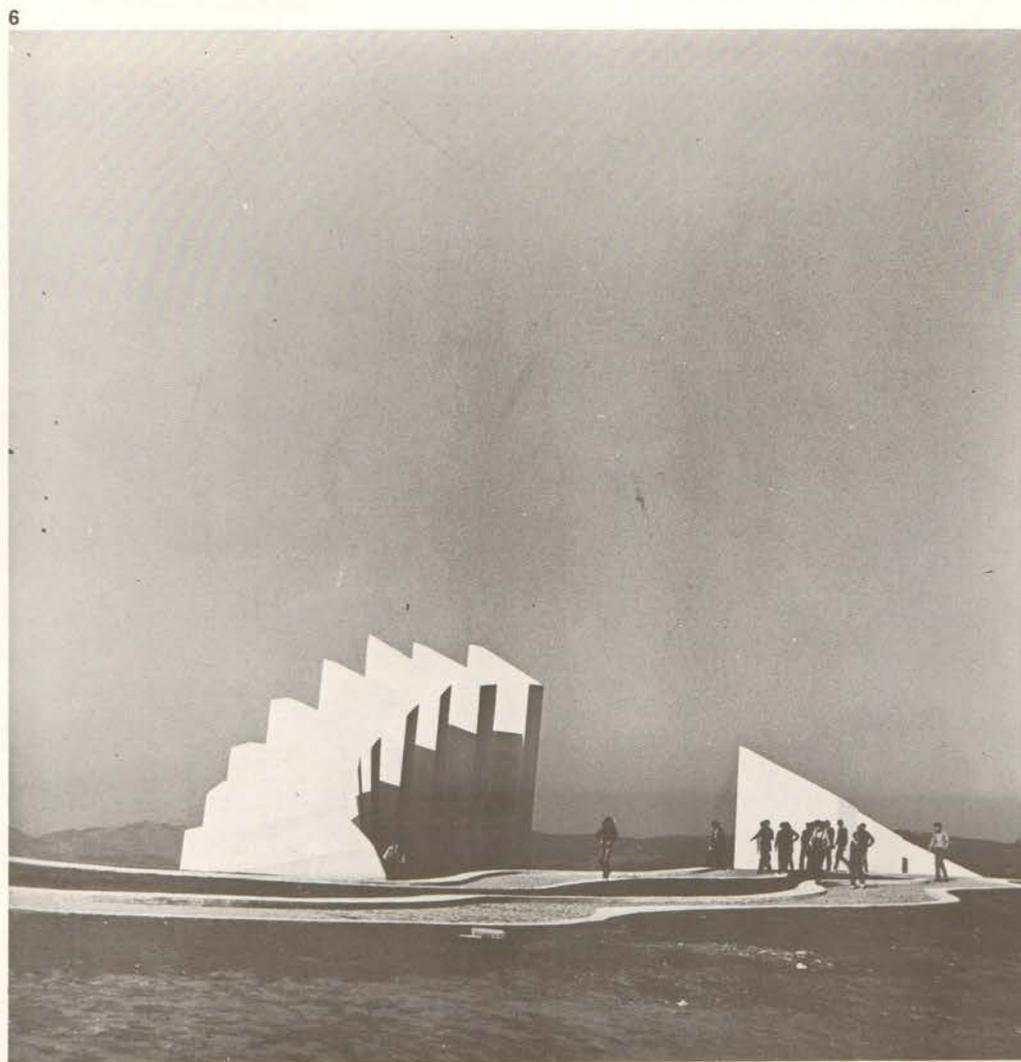
U sklopu spomeničkog rešenja postoje tri celine koje grade spomeničku kompoziciju: Amfiteatar Uzička republika, Aleja Radničkog bataljona i Plato slobode.

Amfiteatar Uzička republika sa otvorenom

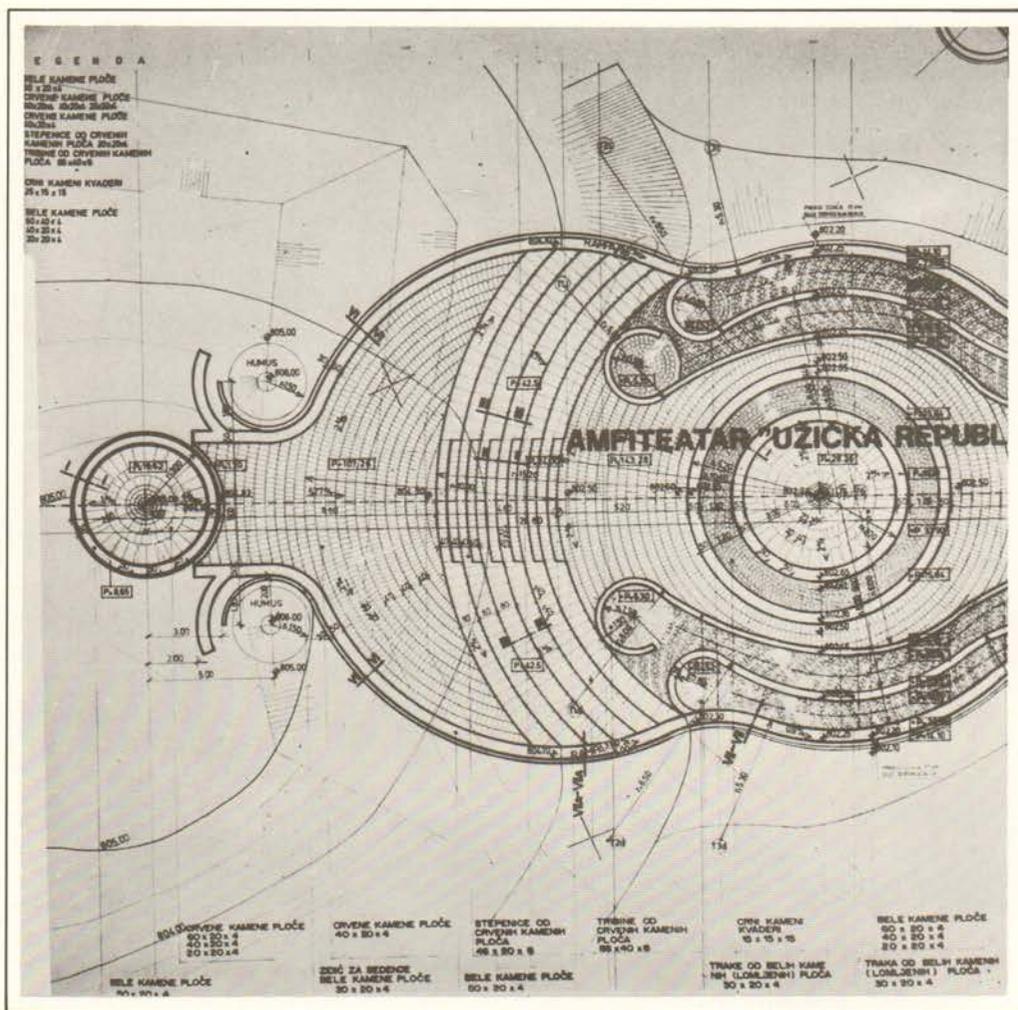

5

5 i 6 — Delovi spomenika sa Platoa slobode

6

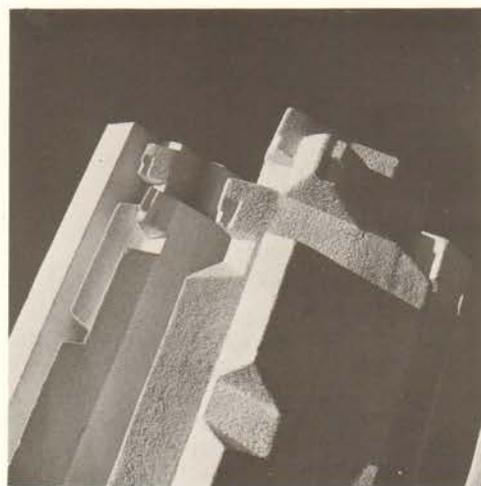

7

scenom oblikovno se vezuje za ideje Uzičke republike i predstavlja početak skulptorske i prostorne kompozicije Spomenika na Kadinjači. Dat je u vidu jednostavnih skulptorskih masa koje okružuju amfiteatar. Pokrenutost skulptorskih elemenata prema centru kompozicije, njihovo zatvaranje, simbolizuje otpor i odbranu Uzičke republike.

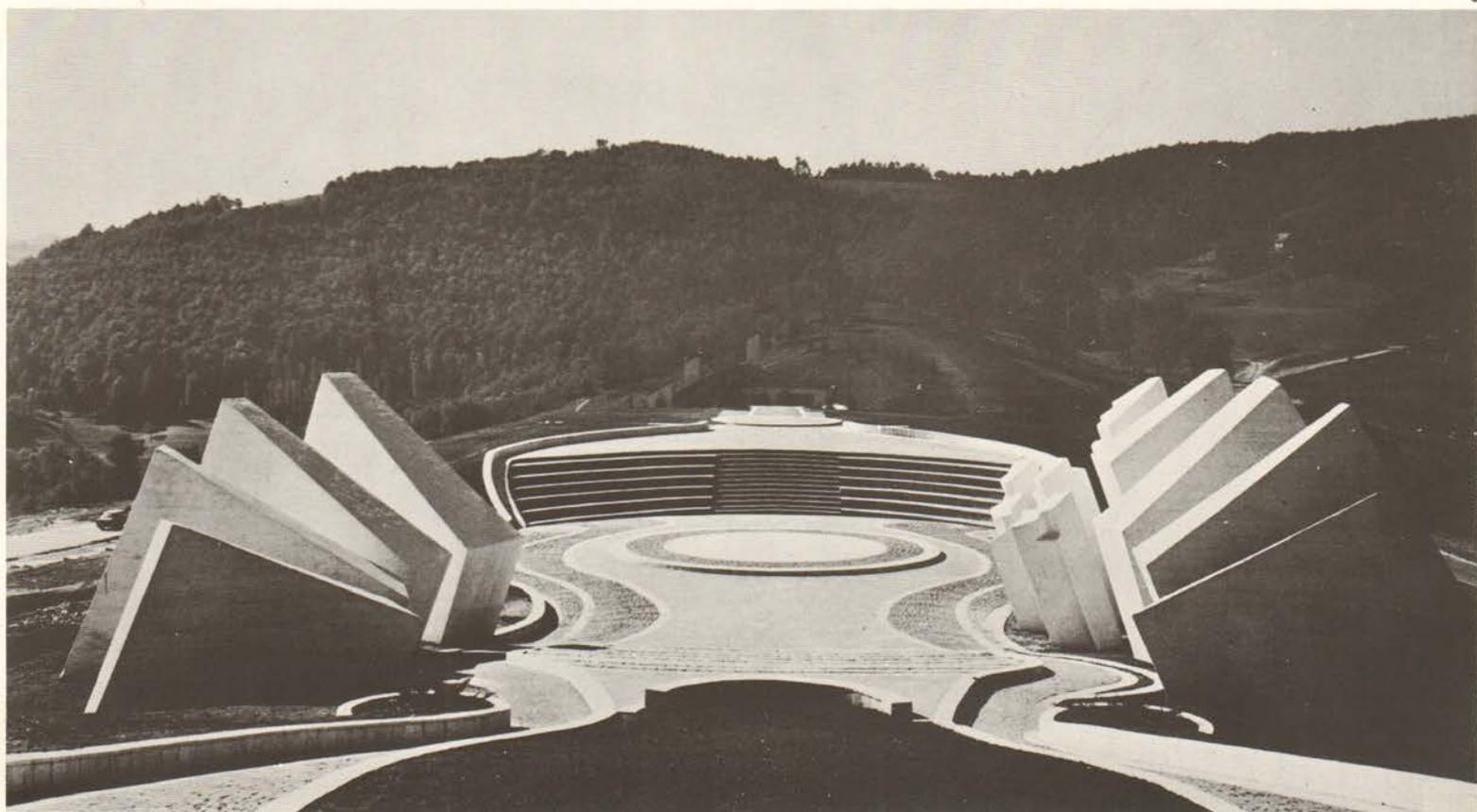
Prednji deo kompozicije građen je kao razučena likovna struktura u sklopu koje se nalazi figuralna kompozicija. Figure izrastaju iz kamenih masa samo kao nagoveštaji i obeležje ljudske prisutnosti.

U sklopu amfiteatra, na najistaknutijem spomeničkom elementu biće uklesan tekst o istorijskim zbivanjima na Kadinjači.

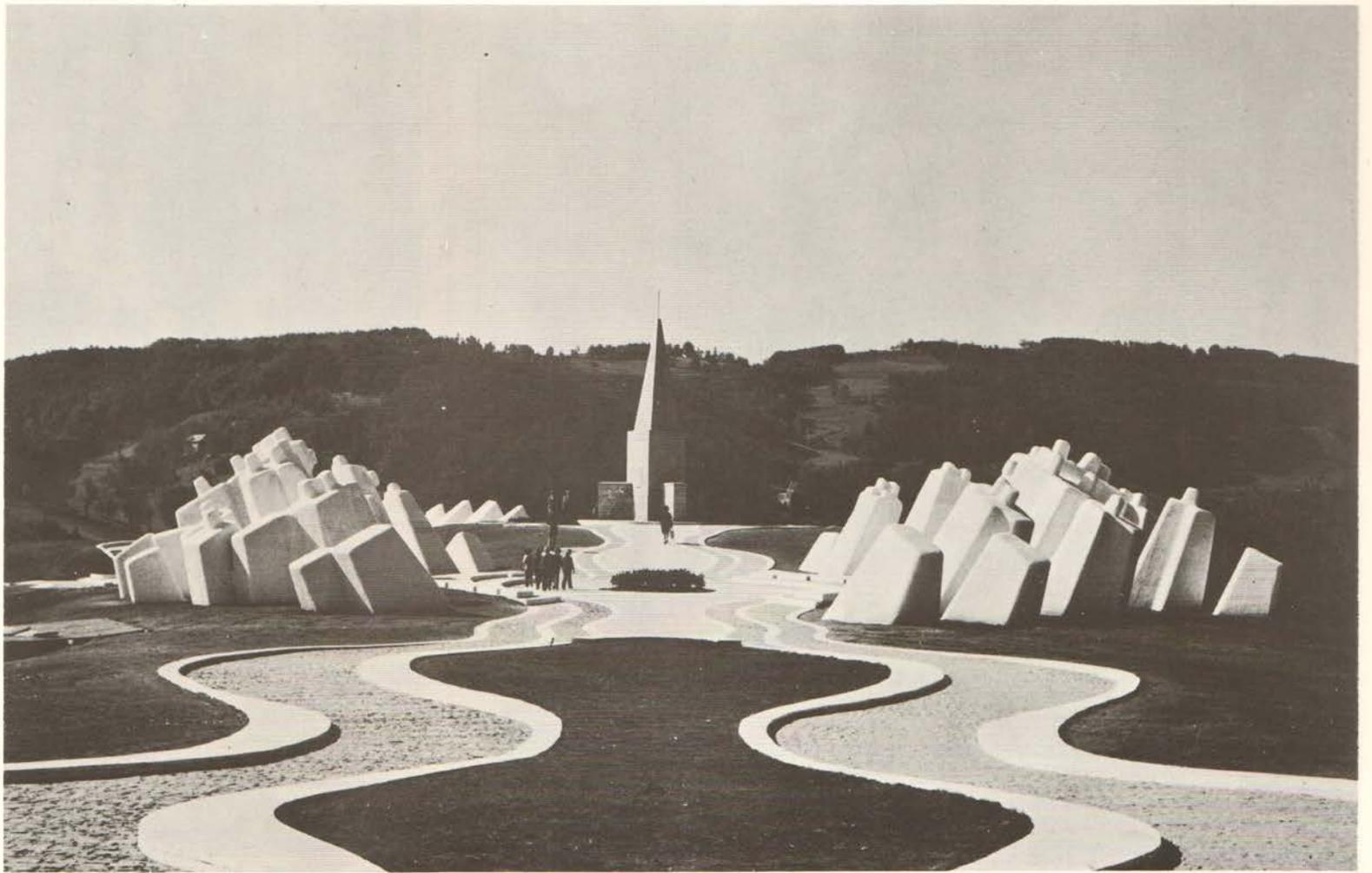
8

- 7 - Situacija Amfiteatra Uzička republika
- 8 - Detalj (Amfiteatar Uzička republika)
- 9 - Pogled na Amfiteatar Uzička republika sa postojećeg spomenika-piramide

6

9

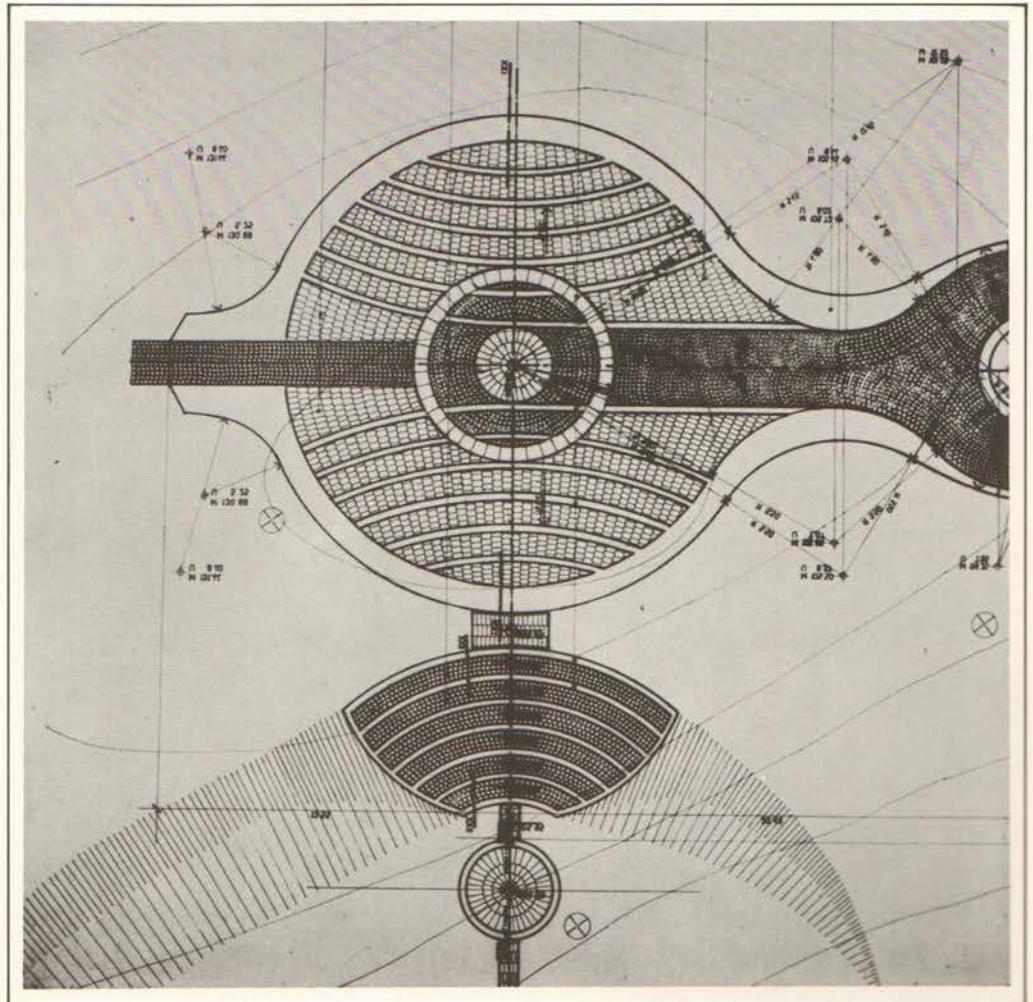
10

10 – Pogled na Aleju Radničkog bataljona i postojeći spomenik
 11 – Situacija Aleje Radničkog bataljona
 12 – Detalj Aleje Radničkog bataljona

Aleja Radničkog bataljona data je kao središte skulptorskog rešenja Spomenika na Kadinjači sa snažnom figuralnom kompozicijom, čije skulptorske mase izrastaju iz zemlje gradeći kružnu kompoziciju. Figure, kao osnovni elementi, kao struktura likovne kompozicije, postavljene su tako da se pokrenutost dveju skulptorskih grupacija pretvara u monolitnu združenost radnika svrstanih na braniku revolucije.

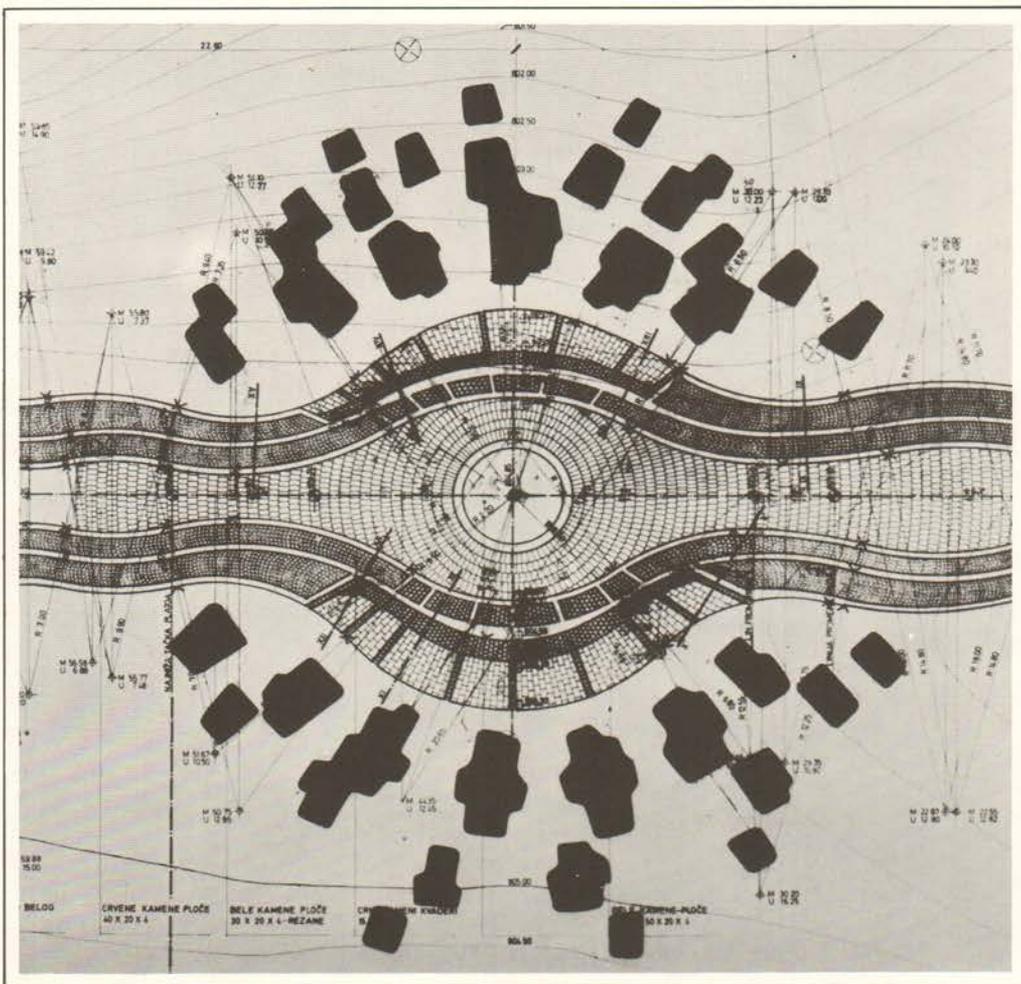
Dinamična figuralna kompozicija boraca uzdiže se i otvara prema prostoru i suncu kao jedna misao koja se putem materije pretvara u duh događaja, u čoveka i borca, u radnika i bataljon, u snagu koja otvara puteve daljem hodu revolucije.

12

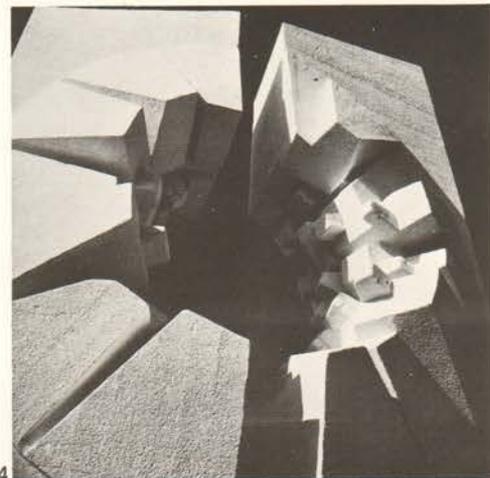
11

7

13

- 13 - Situacija Platoa slobode
- 14 - Detalj (Plato slobode)
- 15 - Pogled na Aleju Radničkog bataljona i Plato slobode sa postojećeg spomenika - piramide

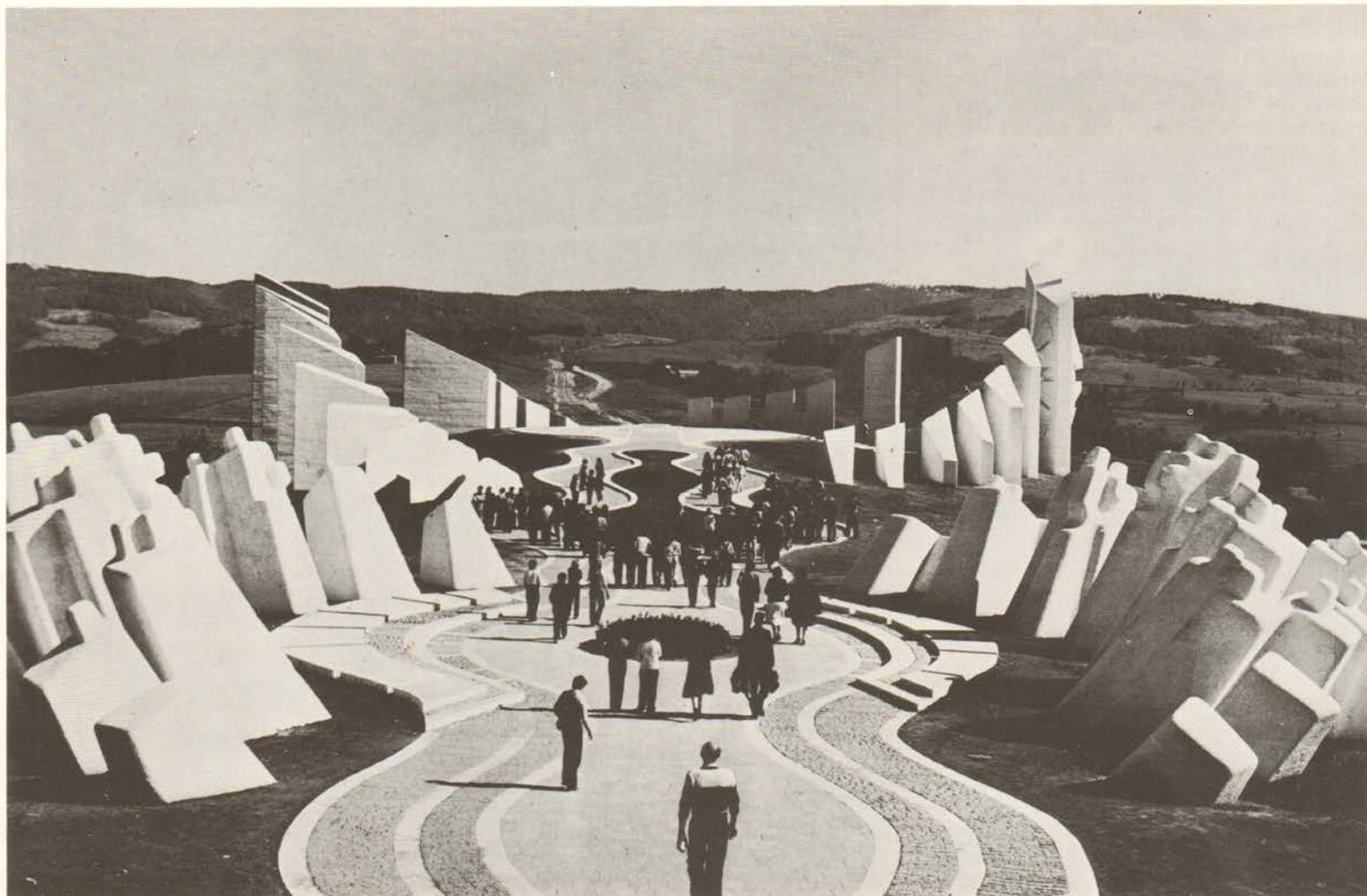
14

Plato slobode predstavlja završetak i glavnu likovnu dominantu čitavog spomeničkog prostora i dat je u vidu snažne strukture spomeničkih masa koje streme u visinu. Između kamenih masa nalaze se prodori i vizure prema mestu gde je bilo težište bitke.

Na centralnom mestu Platoa slobode, u sklopu kamenih monolita, nalazi se najviši skulptorski akcent visok 14 metara, sa uzanim vertikalnim prodorom kroz spomeničku masu. Iz tog elementa izrasta dinamična skulptorska figuralna kompozicija kružnog oblika s otvorom prema Titovom Užicu. Figure koje izranjaju iz kamene mase ne idu u narativnost. One su tu kao simbol i obeležje čoveka i njegove borbe za slobodu. Skulptorska kompozicija kao najistaknutiji likovni akcent na Plato slobode je i simbol i znak. Ona je cvet i sunce, i simbol borbe za slobodu.

Ideja izražena skulptorskom kompozicijom spomenika nije smrt. Ona je život i sloboda, jer je svaki kamen udaren u ovu zemlju simbol čoveka koji je izašao na Kadinjaču i tu ostao braneći slobodu.

15

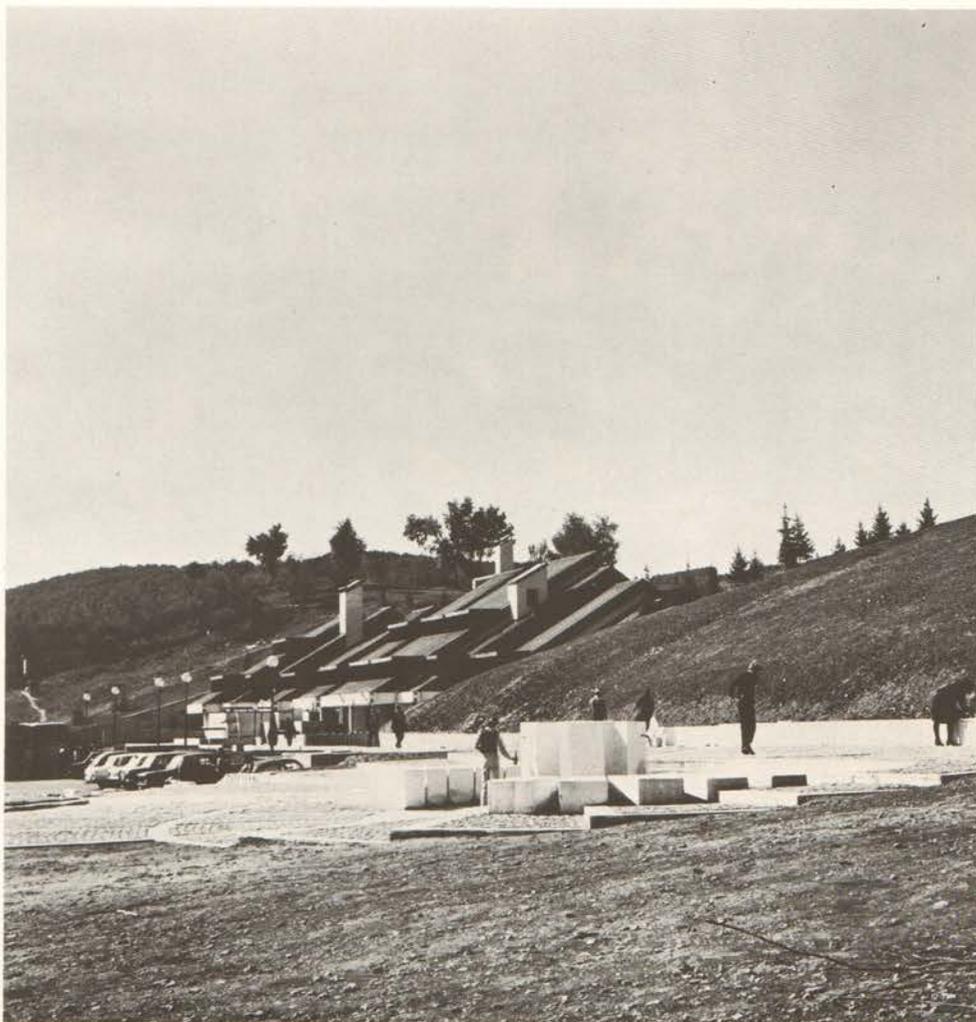

8

PRIHVATNI CENTAR

Objekat Prihvatnog centra predstavlja integralni deo spomeničkog prostora Kadinjače. Postavljen je u krajnjem južnom delu kompleksa, neposredno uz obodni put, odnosno parking-prostor. Objekat je srastao sa postojećom konfiguracijom terena i ne remeti autentičnost okružujuće prirode.

Svojim sadržajem (informacije o istorijskim zbivanjima na Kadinjači, predavanja, prodaja suvenira, restoranski deo) objekat može da prihvati posetioce i omogući im duže zadržavanje u istorijskom i spomeničkom ambijentu. Zahvaljujući osnovnom konceptu objekta, konstruktivnom sklopu i primeni materijala, ostvarena je sinteza spoljnih i unutrašnjih prostora.

16 - Izgled prihvatnog centra sa pristupnog puta iz Titovog Užica

17 - Izgled prihvatnog centra

16

17

9

18 - Izgled prihvratnog centra sa parkinga

19 - Osnova galerije

20 - Izgled prihvratnog centra sa Platoa slobode

21 - Restoran (tapiserija Ela Gorski)

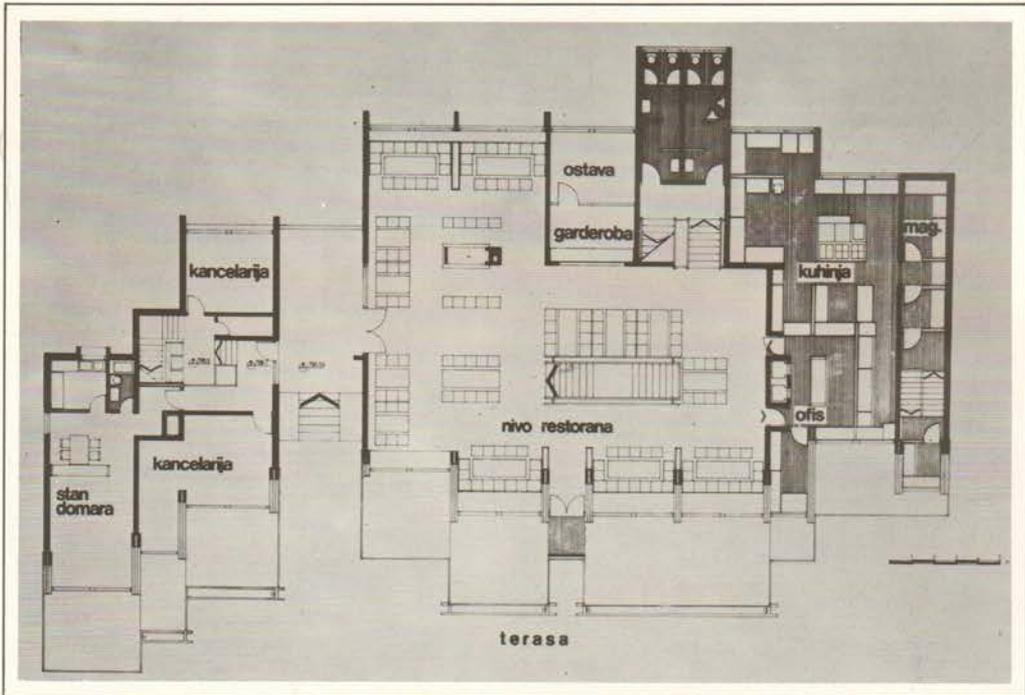
22 - Poprečni presek

23 - Nivo restorana

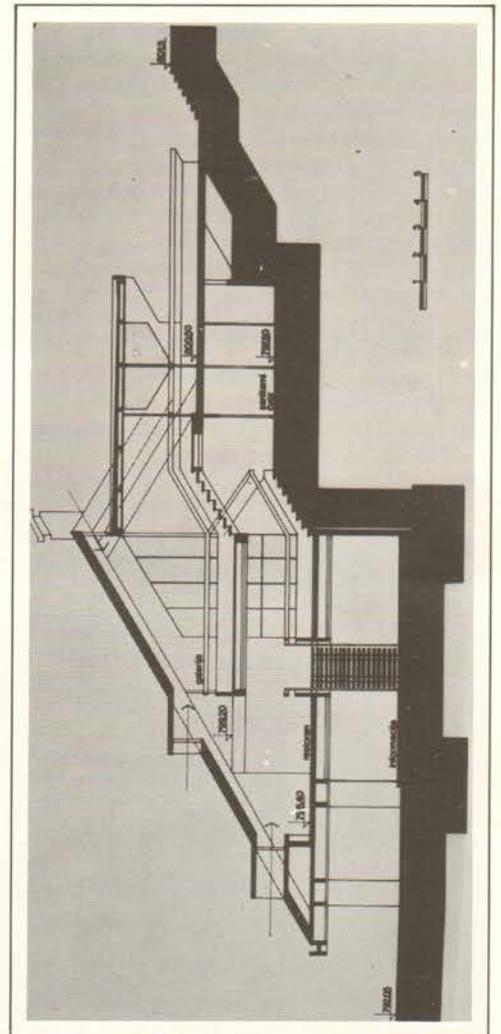

21

22

20

23

